

Průměrné úspěšnosti žáků v úlohách z mezinárodního šetření PIRLS 2011 (v %)

Úloha	6. ročník ZŠ	1. ročník SŠ	PIRLS ČR	PIRLS OECD
Úloha 1: vyhledávání informací	83,5	80,2	72,4	73,1
Úloha 2: vyhledávání informací	94,2	88,6	94,9	89,2
Úloha 3: vyhledávání informací	92,4	86,3	97,2	87,9
Úloha 4: vyvozování závěrů	64,6	60,0	74,5	63,6
Úloha 5: vyvozování závěrů	83,4	78,5	85,9	69,5
Úloha 6: posuzování textu	84,7	77,8	64,6	56,9
Úloha 7: interpretace	68,6	66,1	57,9	45,8

Porovnání průměrných úspěšností potvrzuje závažné zjištění pozorované u celého testu čtenářské gramotnosti. Zatímco průměrná úspěšnost žáků 6. ročníků ZŠ v uvedených sedmi úlohách (81,6 %) byla mírně vyšší než průměrná úspěšnost českých žáků účastnících se šetření PIRLS (78,2 %), průměrná úspěšnost žáků 1. ročníku SŠ (69,4 %) byla významně nižší, než průměrná úspěšnost žáků 6. ročníku ZŠ i než průměrná úspěšnost českých žáků 4. ročníku ZŠ účastnících se šetření PIRLS. Při věkovém rozdílu šesti let již možné vysvětlení nestejně strukturovaným vzorkem žáků neobstojí a pozorované hodnoty vedou k závěru, že čtenářská gramotnost testovaných žáků 1. ročníku SŠ je na slabé, věku neodpovídající úrovni.

3.6.6 Žákovská anketa

Součástí výběrového zjišťování výsledků byla anketa, které se zúčastnili i žáci testovaní na matematickou a sociální gramotnost. Obsahovala tři otázky charakterizující vztah ke čtenářství.

Odpovědi žáků 6. ročníků ZŠ se výrazně lišily od odpovědí žáků středních škol. Zatímco žáci 6. ročníků souhlasili ve větší míře s pozitivními výroky, tak většina žáků středních škol souhlasila s výroky, které charakterizují spíše negativní vztah ke čtenářství.

Žákovská anketa – vztah ke čtení (v %)

Co si myslíš o čtení? Jak moc souhlasíš s těmito větami?	6. ročník ZŠ	1. ročník SŠ
Měl/a bych radost, kdyby mi někdo dal knihu jako dárek.	69	39
Chtěl/a bych mít na čtení více času.	58	38
Rád/a si s ostatními lidmi povídám o tom, co čtu.	43	28
Čtu, jen když musím.	45	60
Myslím si, že čtení je nuda.	30	52

Rozdíly v sebehodnocení dovednosti čtení nejsou tak výrazné. Zarážející je vysoký podíl žáků, kteří v 1. ročníku SŠ uvádějí, že je pro ně čtení těžší než pro spoustu jejich spolužáků.